

ELŐFIZETÉSI DIJ HELYBEN:	
Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
VIDÉKRE POSTAN KÜLDVE:	
Egész évre	6 frt 60 kr.
Félévre	3 frt 30 kr.
Negyed évre	1 frt 65 kr.
HIRDETÉSI DIJ:	
Egész oldal	20 frt.
Fél oldal	10 frt.
Negyed oldal	5 frt.
Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	
Kivételes esetekben kedvezmény, többszöri hirdetésnél árleengedés.	

SZABADSÁG.

A „Szabadkai Közlöny“ után és helyett
kiadja: SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII. kör, virág-utca 337. h. sz., hova a közlésre szánt levelek és leírások intézendők.
Hirdetések felvételnek ugyanott.
A „Nyilttér“ sora 15 kr.
Negyed oldalnál kisebb hirdetéseknek a térmérték tekintetbe vétele nélkül minden szó után 5 kr. számítottatik.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap Egyes szám ára 15 kr
számonként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

A mi rendőrségünk.

A kit az isten meg akar verni, annak az eszet vesz el, — ezt tartja a magyar példabeszéd. A mi rendőrségünk pedig nincs teljesen rendben önmagával, hiányzik ott valami, a mit közönséges nyelven józanésznek szoktak nevezni. Számítalan esetben nincs fogalmuk a rendőrségi közegeknek meg arról sem, miért adták kezökbe a hatalmat hogy egyesek vagyon és személybiztonsága fölött őrködjének. Azt hiszik ezek az emberek, hogy nekik hivatalos kötelességük a gerombáskodás.

És ha csak az alantos közegek lennének ilyenek.

De ily elképzelések a főlebbvalók is.

A szabadkai rendőrség azt hiszi, hogy naponként kell valami skandalumnak lenni, mert e nélkül hiányos volna a napi jelentés. Ha aztán nem csinálnak a kofák egy kis peteket, akkor csinálnak a rendőrök. Ha pedig végleg kifogytak, nincs a kibelekőssenek, megverik egymást.

A rendőri közegek egy része aztán valóságos potya népség. Ha pusztára megy, azt keresi hol kap enni maga is, lova is, ha városban van azt lesi hol egy ismerős, a ki megpálinkáztatja. Különösen heivásárkor egymás kezébe adják a kocsmá ajtó kilincsét.

De nem is csoda.

Hiszen az egész rendőrségnél alig van ember, aki hivatásának magaslatán áll; arra pedig nem gondol soha senki, hogy a rendőrséget iskolázni kell, annak rendes tanfolyamot kell nyitni és nevelni szükséges őket. Esemizomra utazó kortesek, a kiknek még az illemről is alig van fogalmuk.

És az ilyen rendőrség *decentralizálja* magát.

Pusztai kapitányságokat szerveznek.

E kapitányság lesz Palics-Lugos környeken, egy Nagyfényen, egy Tavankuton, s talán egy Kelebián.

A tavankuti kapitányság már meg is kapta működését, négy pandur künn alszik egy e czelra épített bérházban, melynek meg szerálása sem száradt meg. Teli építkezés, de rendőri palota, belekerült vagy 300 frtba, 3 évi bere is épen ennyit térsen ki. «Svajcz-i» jutalom.

Kapitányokul egy-egy rendőrbiztos lesz kitéve. És ezek az emberek majd itélkeznek is a pusztakon, a nélkül, hogy fogalmuk lenne a törvénykezéstről.

Hiszen szép dolog az a pusztai kapitányság, de ha már szervezni akarják, akkor ne egy-egy gymnasiumot végzett embert vagy mesterségét megunt czizmadiját tegyenek meg biztosokból kapitányá, hanem szervezzenek

rendes állást, válasszanak arra jogvégzett egyént, és így álljanak szembe a mai rendtelenségekkel.

Szabadka határa nagy, kis érele t k é p nem ártana felállítani a pusztai kapitányságot, de a mai neveletlen rendőri közegéből tákolni össze egy pandur intézményt, nemcsak nevetesges, de valóságos botrány.

K. Utás.

Miként kötik ma a házasságot?

— Alkalmi elmélkedés. —

Alig van az ember életében fontosabb és nagyobb jelentőségű esemény, mint a házasságkötés. A házassalandó jövő boldogsága vagy boldogtalansága ennek szerencsés vagy cserencsétlen kimenetelétől függ. Ha ily sok függ a házasságtól, nagyon megérdemli, hogy a szív sugallata szerint, jó körültekintés, kellő figyelem és óvatossággal kötéssék az. Ha valaki esküvel kötelezi magát arra, hogy a sirig együtt fog élni azzal, a kit házastársul választott, a választás sokszorosan fontos és meggondolni való dolog, mert a későbbi megbánás sok kellemetlenségnek, vizálynak, egy egész élet gyötrelmeinek lehet okozója.

Régebben a házasságkötés többnyire akként eszközöltetett, hogy a házasság boldogan emlékezhettek vissza azon órára, midőn az oltár előtt megkötötték frigyüket, melyet csak a halál oldott fel. Ma azonban a házasság igen sokszor eszköznek tekintetik a jövő megélhetésre nézve. Nem boldogságot, hanem boldogulást keresnek sokan, melynek az ellenkezője szokott teljesülni. A számításban megcsalódott ember esküszógvő lesz, felbomlik a házasság, különélés valóper következik be.

Az ember legmagasabb hivatása megőszülni, családát alkotni. Az az ember köthet jó házasságot, aki szíve érzelmének főllobbanását az ész számításával tudja összeegyeztetni. A szív vagy ész nélkül kötött házasság nem lehet boldog, nem lehet tartós.

Szokássá vált mostanában, hogy a fiatal-ság legtöbbje nőtlenségre határozza el magát, a fiatalok szabad élet sok embernek utszik, teheti azt, a mit akar, elkövetett cselekményeiért csupán ömaga előtt felelős. Milyen boldogság az ifjuság örömvirágait gondatlanul szagatni, az élet örömpoharát fenékiig üríteni ki, tele mörkkel szórni a pénzt, mit gondos szülék életök lefolyása alatt szorgalommal, folytonos munkával szereztek össze? A dologtalanul, vigalmak között letúnt fiatal-ság után öntudatra ébrednek sokan, de az elfécsérelt pénzt össze-szedni többé nem lehet, az élvekkben kimerült, elbetegedett ember nem képes komoly munkára, előtte áll a bizonytalan jövő sötét képe! Ekkor jut eszébe a házasság, mint utolsó eszköz, melylyel a régi hibákat hely-re hozni lehet.

Természetesen az a fődolog, hogy a leendő élettárs vagyonos legyen. Ezért a házasság első lépése a telekkönyvhöz vezet, melynek lapjairól olvassa le a házassalandó

mindazon kellekeket, melyeknek meg kell lenni abban, akit élettársul kiszemelt. Hiszen ha vagyonos, akkor szép is, jó is a leány! Tehát a vagyon a főkellék, vagy olyan család-i összeköttetés, hogy ennek folytán a protekcio biztosítva legyen számára.

Van ennél még különösebb módja is a házasságnak. Ugyanis rendes házasságközvetítő hivatalok vannak szervezve, melyek nem általják hirdetni a közönségnek hogy jó pénzért házasságokat közvetítenek. És akadnak elegenden mindkét nemből, akik lép-re mennek akik az ilyen közvetítők lelkiismeretlenségére bízzák jövőjük elintézését.

De menjünk tovább. A lapok apró hirdetésének rovata csaknem egészen házassági ajánlatokkal van megtöltve. Ez már mégis sok, hogy egészen idáig kellett jutnunk, miszerint lapok utján hirdetteti valaki, hogy személye eladó, vevőt keres rá. Arucikké aljasítja magát sok ember. Magasztolja külsejét, kérkedik erőnyeivel, jó tulajdonaival, vagyonaival, hogy a siker biztos legyen, többet mond a valónál, nem törődik azzal, miszerint ígéretének teljesíthetése miatt — házasság esetén — a legnagyobb kellemetlenségeknek lehet kitéve.

Ha ez így megy tovább, a házasság még jobban elveszti eredeti nagyszerűségét, vásárrá aljasul, hol pénzért vagy pénzeért embert vásárolnak, hol arucikként szerepel istennek legnemesebb teremtsé: az ember.

Már az magában véve rossz szokás, hogy a házassalandó egyéa nem tekinti jövődöbelijének azon jó tulajdonságait, melyek nélkül boldog házaseletet nem képzelhető, hanem tekinti a vagyont olyannak, mely mindent pótol. Pedig sok családban tapasztaljuk, hogy van vagyon, de nincsen boldogság, mert a család-i boldogság alapja nem a vagyon, hanem a szeretet és egyetértés. Szeretet és egyetértésről hogyan lehetná azon házasságnál szó, mely a közvetítő hivatalok, lapok hirdetései utján történik.

Ilyen viszonyok mellett a családös élet nem alapulhat kölcsönös megelégedésen, nem lehet forrása a szeretetnek, boldogságnak, nem lehet melegágya az erkölcsiségnek, a jónak. Bizony pedig a családban veszi eredetét minden, ami az életet gyönyörűségessé, a családokból álló társadalmat boldoggá teszi. Az akként kötött házasságok csak mára köttetnek, csak addig tartanak, míg a hozomány el nem fogy. Azután elkezdődik a békétlenség, a vizály, mely földulja a család kevés boldogságát is. Ezért van annyi különélés, folyamatra tett valóper.

Itt van a házasság kötések ideje, gondolja meg azért minden házassalandó, hogy jó, boldog, üdvös házasság csak akkor és úgy köthető, ha minden ember társadalmi állásához mérten, előzetes megfontolás után köt házasságot. Ha ez megtörtént, mindenik fél ismeri és akarja teljesíteni a családös életből kifolyó kötelességeket. A férjnek és feleségnek, az apának és anyának vannak nehéz, de kedves kötelességei, melyeket teljesíteni kell, ha boldog család-i életet akarnak élni.

A szabadkai 1848—49. évi honvédegyelet.

F. hó 26-án d. u. 3 órakor tartották meg a helyb. 48-as honvédek, alakuló közgyűlésüket a «Pest város»-hoz czimzett szálloda nagy termében, mely alkalommal az alábbi alapszabályok fogadtattak el.

A szabadkai 1848—49-es honvédegyelet alapszabályai.
1-ső §.

Az egylet elnevezése: és működési köre:
Az egylet a «Szabadkai 1848—49-es honvédegyelet» nevet viseli. Működési köre kiterjed a város bel- és külterületére.

2-ik §.

Az egylet czelja: Minden politikai kérdés kizárása és mellözésével fentartani a multak emléket s ezzel kapcsolatosan az 1848—49-es honvédegyelet országos egyesülésének fenhatósága alatt végrehajtani mindazon intézkedéseket, melyek az 1848—49-es bajtársak erkölcsi, anyagi és egyéb érdekeit bármilyen tekintetben előmozdítják. — Ennél fogva:

a) Összeírja és nyilvántartja a város területen a még életben létező, 1848—49-es honvéd bajtársakat s azokat igazolja, illetve igazoltatásukat bizonyítási eljárással eszközli.

b) Kiszolgáltatja minden egyes szemelynek az őt megillető igazolványt.

c) Megszerzi az 1867-ben alakult, de időközben működni megszűnt helybeli honvédegyelet irományait, illetve iratgyűjteményeit és azokat megőrzi.

d) Az 1867-ben alakult egylet által kiadott és illető tulajdonosoknál meglévő igazolási jegyeket beszedvén, azokat egy e végből vezetendő külön jegyzékbe foglalja s felettük újabb bírálatot tart.

e) Az igazolt 1848—49. honvédekről egy törzskönyvet, és betűsoros jegyzőkönyvet vezet.

A törzskönyvbe az illetők életkora, lakhelye, foglalkozása, anyagi helyzete valamint az, hogy élvez-e bárhonnban nyugdíjt, vagy bármilyen kegyepénzt és mennyit? bevezetetik.

3-ik §.

Az egylet ügyeit vezeti:

1-ször az egyleti elnök, akadályoztatása esetén a helyettes elnök.

2-or a 12 tagból álló választmány.

3-or az egyleti jegyző.

4-ik §.

A közgyűlés tagjai, és hatásköre.

Az egylet tagja csupán feddettlen életű 1848—49-es igazolt honvéd lehet.

Az egylet minden évben egy rendes közgyűlést tart, melynek idejét az elnökség határozza meg; szükség esetén azonban az elnökség, esetleg választmányi tagok többségének kivanatára rendkívüli közgyűlés is tartható.

A közgyűlés az elnököt és helyettesét általános; a választmányi tagokat és jegyzőt ellenben viszonylagos szótöbbséggel 3 évi időtartamra választja.

5-ik §.

Az elnökség hatásköre.

Az egyleti elnök és illetve helyettese képviseli az egyletet mindenütt és mindenben, a miért is minden ok- és ügyiratokat, jegyzőkönyvet az elnök és jegyző írja alá.

Összehívja a köz- és választmányi üléseket, ezeken elnököl és a tárgyalást az alapszabályok keretén belül vezeti.

Érvényt szerez a köz- és választmányi ülések határozatainak.

6-ik §.

A választmány hatásköre.

A választmány őrködik az egylet alapszabályai felett.

Elkészíti a közgyűlési tárgysorozatot. — Vezeti az igazolási eljárást és erről a közgyűlésnek jelentést tesz, tárgyalja az országos közp. és társ-egyletektől beérkezett ügyeket és javaslatokat az illetékes felsőbbségénél, eljár a szükségét szenvedő bajtársak segélyezése ügyében.

7-ik §.

Az egylet hivatalos pecsétje:

Az egylet hivatalos pecsétje a következő köriratot viseli: „Szabadkai 1848—49-es honvédegyelet.”

8-ik §.

Az igazolványok:

A választmány öléges vizsgálata és megalapodás alapján káallított, az elnökség és jegyző által aláírt az egylet pecsétjével ellátott igazolványok: az illető nevének és viselt rangjának bejegyzésével láttatnak el.

9. §.

Az egylet feloszlása:

Az esetben, ha az egylet bármi okból feloszlanék vagy működését beszüntetné, összes iratai és pecsétje az elnök által a községi könyvtárba helyeztetnek el.

Szinészet.

(Szinrekerült 1890. jan. 25-én: „Gyilkos”; jan. 26-án: „Nobánts virág”; jan. 27-én: „Frou-Frou”; jan. 28-án: „Szép Helena”; jan. 29-én: „A vasyáros”; jan. 30-án: „A király házasság”; jan. 31-én: (zóna) „A repülő ezimadja.”)

A főnebb jelzett műsor szerint a színi hét ismét nagyobbra az idén már másodszor a részben harmadszor szinrekerült művekkel tölthetett ki, így természetesen ezekről ismételve főlégesen írunk, mert semmi újat, semmi érdekesebb nem említhetünk fel; kivéve azt, hogy „Szép Helena” című szerepében Pálmay után Ledófszky Mariskáról elismerőleg kell megemlékeznünk; egy dískréta alakítása, mint tapsokot aratott énekéről. A féláru zóna-féle pénteki népeledások a komoly itészet körén kívül esnek; így tehát e héten csakis „A vasyáros” és „A király házasság” című művek képezhetik a rovat tárgyát.

Szerdán, jan. 29-én Rónay Gyula jeles színészünknek jutalomjátékául, Ohnet György 5 felvonásos színműve, a „Vasyáros” került színpadra. A közönség szép számban töltö meg a színházat, mely körülmény fényes bizonyítékul szolgál arra nézve, hogy közönségünk a jutalmazandót, mint színiélet és embert egyaránt nagyrabecsüli. Első megjelenésekor élénk tapsokkal fogadták, díszes koszorúval s értékes ajándékkal tüntették ki.

A mi most a hírneves színmű előadását illeti, azt eléggé sikerültnek mondhatjuk; a darab hősnőjének Clairenek szerepét Rónayné Balogh Etel adta. A társulat eme nélkülözhetlen tagja, kibén a szorgalom, a jó akaratu buzgóság s a tehetségnek isteni szikrája egyesült, ez estén ismét fényesen kitűnt; hangjából az érzés közvetlen melegsége, a szenvedély elragadó heve sugárzott ki; mozdulatai kelcsesek, arcjátéka sikerült, különösen az I. felv. ama jelenetében a midőn Bligny herceg hűtlenségéről értesül; megható volt továbbá a IV. felv.-ban férjével való búcsújelenete is.

Rónay Gyula az est ünnepelel hőse — a címszerep személyesítője — gondos tanulmányra valló alakításával tünt ki; majd minden jelenetét az ajtos tapsokkal kísérte a közönség. H. Szabó Ilka Athenais szerepében, sok igyekezetet fejtett ki s teljes sikert aratott; kellő pikáns csipősség s természetes kaczeráság jellemezték alakítását. Breznay Moulinit, Sándor Emil Blignyt, Szendrey Mihály Oktávót, Sz. Németh J. Prefont brót s végül Kiss János Bachilint jegyző megfelelően hű vonásokkal ruházták föl. Kevésbé sikerült alakítások voltak Cs. Almásy Juliának (Sophie), (ki ez estén — mint báróné — toilletjeaira s annak változatosságaira is kiválóbb figyelmet fordíthatott volna) és Ledófszky Mariskának Susanne szerepében, bár ez utóbbi mentességére legyen mondva, hogy a nem neki való szerepben — csakis a jutalmazandó iránti szíveségből lépett föl.

Szintén élvezetes színi estét nyújtott Tóth Kálmánnak történelmi vígjátéka: „A király házasság”; a közönség jól mulatott s tetszésének ismételt tapsokban adott kifejezést. A főbb közreműködők összhangzatos játékáról szívesen emlékezzünk meg. Altalában ajánljuk az igazgatóság figyelmébe, hogy a magyar történelmi színműveket minél gyakrabban hozassa színpadra; a közönség ezt szereti s az ifjuság pedig lelkesedik.

Jutalomjáték. A jövőhét szerdáján lesz a színiélet egyik szorgalmas, fiatal tagjának: Szendrey Mihálynak jutalomjátéka; mely alkalommal: „A tucskók” kerül színpadra. A jutalmazandót a közönség figyelmébe ajánljuk annyival inkább, mivel

egy fiatal ambiciózus tehetségről van szó, ki bár mindeneste a színpadon van, de mindig kellő korrektséggel és készséggel oldja meg feladatát. Nevezett színészünk, a színi képezdéből kikerülve, nálunk kezdé meg színi pályáját s most jelenleg már 3-ad ízben van közöttünk s örömmel konstatálhatjuk folytonos haladását. Szolgálaton e pár sor buzdításul a jövőre nézve is.

Színházi műsor:

Vasárnap, február 2-án bérlet 3-ik számban „Nótás Kata” eredeti énekes népszínmű 3 felvonás.

Hétfőn, február 3-án bérlet 4-ik számban „Stomfay család” színmű 4 felvonásban. Kedden, 4-én bérlet 5-ik számban „A kolddus diák” nagy operette 3 felvonás.

Szerdán, 5-én bérlet szünetben S z e d r e y M i h á l y jutalomjátékául „A tucskók” színmű 5 felvonásban.

Csütörtökön, 6-án bérlet 6-ik szám „Donna Juanita” vig operette 3 felvonás.

Pénteken, 7-én népeledás félárakkal bérlet szünetben „Toldy Miklós és a Lisztos víredek” eredeti énekes bohózat 3 felvonás.

Farsang.

A szabadkai általános ipartestület az idén is megtartja farsangi táncvizsgálatát és pedig f. február hó 8-án a „Pest” városhoz címzett szálloda nagytermében, mely táncvizsgálat, tekintettel az első évekre, ezuttal is fényesen ígérkezik. Kívánatos is, hogy iparosunk törekvését, valamint a szorosan vett ipar terén, színtűgy a társadalmi életben s egyéb osztályokkal való érintkezésükben óhajtott siker koronázza, azt pedig ezuttal főleg az által fogják elérni, ha egyfelől a nagyszámu iparosságból minél többen vesznek részt a táncvizsgálatban, másfelől pedig oda irányozzák összes törekvésüket, hogy egy kereskedelmi és honoratior osztályt, nemkülönben az uri köröket is megnyerjék a részvételre. Tudván pedig, hogy abban az összes előjárású s annak élén Lendvay Antal és Pausits János ipartestületi elnökök s a rendezés vezetésére felkért dr. Biró Károly ügyvéd ur egész odaadással fáradoznak: jóstehetség nélkül is elmondhatjuk, hogy a kedélyes mulatság soká emlékezetes fog maradni, s hogy annak jövővelme, a tesület kebelében alakult társalgó és olvasó-kör berendezéséhez nagyban fog hozzájárulni.

A szabadkai jótékonycélszerű nőegylet 1890. évi február hó 11-én a Pest városi szálloda nagytermében táncvizsgálatmal egybekötött beszédet rendez. Beleptijegy előre váltva 1 frt. Este a pénztárnál 1 frt 30 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdeté pontban esti 8 órákor. A beszéda műsora. 1. Prolog, tartja dr. Petrovics Dusan ur. 2. Moravo! éneklé a helyb. szerb dalárda vegyes kara. 3. „E-moll couzert” Mendelssohn. Hegedűn előadja selmezi Poeschl Gyula ur, Gaal Ferencz zongora kísérete mellett. 4. „Gyulityi” Zmaj Jovanovics J. Tollinger. Éneklé Vasváryné szül. Sztanisics Hermin urnó. Selmezi Poeschl Gyula, Gaal F. és Seykora Ernó urak gordonka, zongora, ésharmonium kísérete mellett. 5. „Grand Fantaisie” Löffler B. zongorán előadja Manojovics Melanka urhölgy. 6. Zpjev! lidu C-skeho Malát J. Gaal F. ur zongora kísérete mellett, éneklé a szerb dalárda 8 tagja Seykora Ernó karnagy ur vezetése alatt. 7. a) „Tre gorní” Pergolese. b) „Träumerei” Schumann. Konyovics Danicza urhölgy zongora kísérete mellett, gordonkán, előadja selmezi Poeschl Gyula ur. 8. a) Oázidani b) Tvojih ocej volsebnua sila Donaukov. Éneklé Vasváryné sz. Sztanisics Hermin urnó Gaal F. ur zongora kísérete mellett. 9. „Szerb Abránd” Allaga G. zongorán, harmoniumon, hegedűn és celolon előadják: Konyovics Danicza urhölgy, Seykora Ernó, Manojovits Adrian és Poeschl Gyula urak.

Közgazdaság.

Pénteki hetivásárunkon kevés élelenség uralkodott. A téli termény fajokból csak immat-amott kerültek elő. A gabona piacra kevés áru hozatott be. Az irányzat lanyha volt. Az árak hivatalosan jegyzékeltettek. Tiszta buza: 7.60—7.80. Kétszeres: 6.50—6.80. Rozs: 6.40—6.60. Árpa: 5.90—6.20. Zab: 6.80—7. Kukoricza: 4.70. Az éő sertés klgr. 34—36. Hal, baromfi, temérdek sok. A baromvásár a szokott forgalommal dicsekedhetett. Az apró jószágok, nevezetesen a fiatal szarvasmarhák, borjúk, bárányok, sertések jutányos árakon elkeltek.

A városi közbághídon hatósági felügyelet alatt f. évi január hóban közfogyasztásra levágotat. Bika: 1 drb. Ökör: 11 drb. Tehén: 158 drb. Egy éven felüli borjú:

28 drb. Egy éven aluli borjú 221 drb. Összesen 429 drb. A mult havi kimutatáshoz arányitva, csekély emelkedés mutatkozik.

A budapesti gőzmalomok mult évi forgalma szomorú világot vet a tavalyi lisztforgalmunk eredményére, mert amíg a régi mérlegek szerint nem egyszer bő osztlék is jutott, az idén csaknem veszteséggel zárultak a számadások. A „Concordia” gőzmalomnak csak 287 frt 85 kr tiszta nyeresége van az idén. A „Pannonia”-nak 10645 frt, s így az idénre egyik malom sem fizethet osztlékot. A fővárosi pénzüzetek kedvező évi zárlatai a kereskedelmi forgalom kétségtelen eredményének tekinthetők, s hisszük, hogy a pénzüzetek eme évről-évre emelkedő forgalma végre valahára előfogja segíteni az ország közbazdasági és ipari fejlődését s a vállalkozások eszméje tért fog hódítani azokban a körökben, amely ezek megvalósítására a legtöbb eszközzel rendelkeznek. Az „Első magyar iparbank” 10 $\frac{1}{2}$ frtot (7%), az „Egyesült budapest-fővárosi takarékpénztár” 42 frtot (14%), a „Magyar általános takarékpénztár” pedig részvényenkint 7 frtot (7%) fizet osztlék gyanánt. — A pesti hazai első takarékpénztári egyesületnek a mult esztendő 1536,036 frt 49 kr. nyereséget hozott. — A budapesti közúti vaspályatársaság igazgatósága elhatározta, hogy a mult évi nyereségből 20 frtos osztlék kifizetését fogja javasolni. — Az osztlék, magyar bank 1889. évi mérlege 6860,363 frt 33 kr. tiszta nyereséggel zárult.

Irodalom.

„A Hét” című szépirodalmi lap, mely Kiss József által indított, ez év elején folyó díszesebb és változatosabb tartalommal jelenik meg. Körötte sorakozik az író világ kiváló része s oly pártóásnak örvend, hogy az első számokat újra kelle nyomatni. A 4-ik szám címkéjén Varady Antal író arczképét hozza s közleményei Szemere Attila, Jakab Ö. Pázmány Dmes, Juth Zsigmond, Herczeg Ferencz és Gabányi István. A terjedelmes lap előfizetési ára egy évre 10 frt, egyes szám ára 20 kr.

„A Divat Salon” 3-ik évfolyamának 9-ik száma is elhagyta a sajtót. Ez a divatlap Magyarország összes hasonló vállalatok között első helyen áll. Díszes kiállítású s a legújabb divatképekkel felszerelve jelenik meg folyton s e mellett a szépirodalmi rész is kellően képviselve van. Ara egész évre csak 6 frt.

Magyar írók élete és munkái. A magyar irodalomtörténet-írás terén újabban igen örvendetes és élénk mozgalom indult meg, s minden évben nagy számmal jelennek meg irodalmunk történetének egyes mozzanataival foglalkozó dolgozatok. De mennél élénkebbé vált e mozgalom s az irodalmunk története iránti érdeklődés, hova tovább annál érezhetőbbé vált a hiánya egy oly lexikális munkának, mely a magyarországi írók életrajzát és munkásságát lehető teljesen foglalná magában. Régebb e nemű munkáink már elavultak, s újabb nem lépett helyükbe. Ilyen hégzagpótló munka megírására vállalkozott érdemes tudósnk **idősb Szinyei József**, a m. n. muzeumi hirlapkönyvtár őre, ki körülbelül három évtizeden át gyűjtögette a hozzávaló anyagot. Az anyaggyűjtés immár annyirahaladt, hogy a munka közrebecsátását meg lehet kezdeni. A **magyar írók élete és munkái** című gyűjtemény a **M. Tudományos Akadémia támogatásával** az alulírottak kiadásában fog megjelenni. Magában foglalja betűrendben a magyarországi írók életrajzi adatait, munkáik jegyzékét és a róluk szóló dolgozatok sorozatát. A **négy kötetre (32 füzet) terjedő munka egyelőre negyedévenként kiadandó öt ives füzetekben jelenik meg: remélhető azonban, hogy 1896-ban az egész be lesz fejezve.** Az első füzet 1890. január első felében jelenik meg, s minden füzet ára 50 kr. lesz. Ezen hégzagpótló munkát tisztelettel figyelmébe ajánljuk mindenkinek, ki irodalmunk történetéről érdeklődik; s hogy a nyomtatandó példányok száma felől tájékozva legyünk, kérjük, hogy a megrendeléseket az alulírott kiadónál mennél előbb bejelenteni sziveskedjenek. Budapest, 1889. december 1. Hornyánszky Viktor akad. könyvtáros.

Törvényszéki csarnok.

(Központi tejszarnok Szabadkán.)

E hangzatos czim alatt telepedett meg két uri ember Szabadkán a mult évben, kiknek üzelméről azonban hamarosan lehallott a lepel, s törvényszék elé kerültek szélhámoskodás miatt. A budapesti fénytörvényszék pár nap előtt tárgyalta az ügyet, melynek tényállása miként a P. H. írja, a következő:

Hajós (Hingl) Agoston cservenkai születésű kereskedősegéd, a budapesti spodium- és esonliszt-gyárban volt ügynöki minőségben alkalmazva. Az egyhangu foglalkozás azonban nem elégitette ki a tetszomjas uri ember magasra törő lelkét, hanem merészebbre vágyott. Egyes felektől, a nélkül, hogy erre föl lett volna jogosítva, 85 frt 50 krajczár követelést behajtott s magánál fedelve még más 77 frtot, melylyel szórakozottságból nem számolt be, bucsu nélkül távozott fejlődő fővárosunkból. A bosszuló igazság karja utolérván őt, harmadfélvi fegyházra róttak rá, melyet a kir. tábla is helybenhagyott. Az ambiciózus fiatal ember ekkor másodszor ugrott meg s első dolga volt Szabadkán, a hol édes anyjának csekély forgalmu tejes boltja volt, egy nagyobb szabású, s a kor szívonulán álló „Központi tejszarnok”-nak vetni meg alapját, melynek felszerelését kasirozott tejeskőcsögök képezték. Saját magát egyhangulag vezérigazg.-nak megválasztva, oldala mellé vette Róthmüller József bonyhádi születésű, rokonszeves arcú kereskedőt, a kit, mert a német nyelvben nagy jártassággal bírt, vezértitkáru nak tett meg. A két vezérfértiu egész nap bujta a czimnévtárt s a kibővített előzeteket, a budapesti és külföldi nagykereskedőket és gyárosokat szedték tollhegyre, készpénz fizetés ígéréttel azoktól árukat csalva ki; mikor pedig a megrendelt holmi már az ezer forintot meghaladta, egyszerűen bezárták a boltot és Szegedre tettek át fihazadizállásukat. Itt azután szerepet cseréltek, a megrendeléseket eddig Hingl teljesítette s ő volt az igazgató, Szegeden azonban lemondott eddig viselt méltóságáról kompaunistája javára, — itt Hajós név alatt a vezérítkárságot vállalta el és csaklák tőlük telhetőleg a világot. Az árakra nézve nem voltak változások, patkőseget és gépalkatrészeket, kuimászt, értékes fegyvereket, látesőveket és kaucuk köpeuyeket, pótkávé, lópokrócot, holyagpapirt és zsebórákat egyaránt rendeltek meg s potom áron adogattak el, mig végre rajta vesztettek. Huzella Elek váci utcai diszmű kereskedőtől fegyvereket hozattak, hogy azokból majd a nekik tetszőt ki fogják választani s a pénzt azonnal küldik. Az egyesületi pecsét és a vezérigazgató aláírása bizalmat gerjesztett a kereskedőben, elküldött két értékes vadászfegyvert, melyből a vállalkozó szellemű férfiak a nekik tetszőt kiválasztották s másikat visszaküldve nyomba ujjakat rendeltek meg, a nélkül, hogy az ott fogottak árát kiegyenlítették volna. Huzella Szegeden csak egy ottani jónevű órászt ismert, ahhoz fordult tehát, hogy a hangzatos „Központi tejszarnok” iránt kellőképen tájékozva legyen. Az órást azt írta viasza, hogy a fegyvert 45 forinton ő vette meg s nagyon megvan vele elégedve, de a központi tejszarnokról nincs tudomása. — Ezután a „tejszarnok”-ra sötét napok következtek, az eddig feleje mosolygó Fortuna istenasszony elfordult tőle, a vezérfértiak pedig a budareszi „Fortuna” sötét, de jól őrzött oduiban elmélkednek a világ mulandóságáról.

Ez ügyben, melyre 44 fél volt beidézve, tegnap f. hó 29-én tartották meg a budapesti büntető törvényszék előtt Brinkmanu bíró elnökelele alatt a végtárgyalást. A vádlottak, akikre 19 nagyobbrendű család nehezedik úgy, hogy a károsszeg megközelelti a 4000 frtot, teljes beismerésben voltak. A törvényszék Hets Ödö; és dr. Nagy Sándor ügyvédek védbeszéde után Hajós-Hingl Agoston család és sikkasztás büntette miatt (379—80. §) 3 évi börtönrre s 330 frt pénzbüntetésre; Róthmüller Józsefet pedig 2 évi

börtöre és 240 frt pénzbüntetésre, esetleg az ennek megfelelő elzárásra ítélte. Ugy vádlottak, mint a kir. ügyész felebbezték.

Antunovits Andor alkaptány vádoltatt egy helyt. szegény asszony által. hogy őt a hivatalba arcul verte, lecsukatta s így hivatalos hatalmával visszaélt. Az alkaptány vád alá helyeztetett s ez évi január 31-én tartatott meg a végtárgyalás, melynek folyamán a két tanu közül csak az egyik akart tudni a tettelegességről, míg a hivatalban alkalmazott hajdu útéseket hallott ugyan, de azt nem tudja az asszonyt, vagy az asztalt verte-o a kapitány. Antunovits Andor ennek folytán felmentetett. A panaszos felebbezést jelentette be.

HIREK.

Rudolf trónörökös szomorú halálának évfordulója tegnapelőtt volt. Ez alkalomból a királyi sirját sokan felkeresték, s szebbnél-szebb koszorúkkal adóztak emlékének.

A szabadkai törvényszék elnökevé. mint a f. v. lapok értesülnek, Boronkay Ignác járásbíró, a budapesti V. ker. járásbírósgy erélyes vezetője van kiszemelve.

Nekrológ. Egy művelt, kedves, de hosszas, kínos betegségtől sokat gyötörtött ragadott ki a hó 31-én a megvesztegethetlen halál az élők sorából. Gyermek és egészségét kívül mindeue volt: Szerető férj, rokoni, barátói, egész serege tisztelőinek és mégis megkellett halnia. Meghalt. Rajta szeretőn csüngő övéinek mély fájdalomára, 36 éves korában Sztantics Károly városi tisztviselő neje, született Tapfer Karolina. A hirtelenséggel egész ostromnak ven kitéve, mindenké, ki a szelidlelkű nőt ismerte, siet rávatalához, mely világosság virágos kert közti van felállítva és számos díszes koszorúkkal körülövezve. Temetése ma délután 3 órakor megy véghez. Legyen csendes nyugalma és áldott emléke!

Gyászjelentés. A zentai „függetlenség kör” fájdalommal tudatja helyettes elnökének s egyik legbuzgóbb tagjának Tósis Sándor ur városi képviselő s megyebizottsági tagnak, f. é. január hó 25-ik napján hajnali 3 órakor a férfikor derekán 48 éves korában rövid szenvedés után váratlanul bekövetkezett gyászor elhnyát. A boldogult hült tetemei f. hó 26-ik napján d. u. 3 órakor fognak gör. kel. szertartás szerint örök nyugalomra tétetni. Béke lengjen porai felett! Zentán, 1890 évi január hó 25-én.

A sirkertek csendes takói f. évi január 25-től febr. 1-ig 66-al szaporodtak. Ezek közül a 15 évet túlélték: Letovits Mária 70, Bajnai Mária 16, Szekeres Örsze 58, Bukvics János 47, Csonka Verona 80, Godár Borbála 76, Milutinovics Lázár 36, Budinc József 21, Mijatov Próko 74, Mészáros Rozália 63, öz. Markovics Magdolna 73, Manuzsice Tamás 73, Baranyi Mátyás 90, öz. Tikviczky Péterné 81, Rieger Ferenc 47, Kovacsics Ferenc 58, Pertich Pávka 23, Sándorkies Lukács 27, Terhes Teréz 24, öz. Zetovics Katalin 80, Vojnics p. István 49, Sztantics Karolin 36, Szarka Teréz 28, Vojnics Gyelmis Róza 30, öz. Sztankó Antalné 71. — Béke velük!

Pálmay Ilkáról, a mult hónapokban városunkban is vendégszerpelt diváról ezt írja a „Budapesti Hírlap”: „Néhány bécsi lapban olvassuk, hogy Pálmay aláírta volna szerződését egyik külvárosi német színháznál. Ha ez igaz, nekünk is konstátálnunk kell; de nem tehetjük oly megjegyzés nélkül, hogy e szerint az egész amerikai ut csak humbug volt, ez immár német színezővő lett primadonna e lépésének elburkolására. E lépéssel el is játszott ahhoz való jogát, hogy a magyar közönség érdeklődjék művészpályának további folyása iránt. Ezért lapunk sem fog róla többé tudomást venni.”

Sátor Jenő elhunya alkalmából a következő gyászjelentés adatott ki: Alólírotak fájdalomtól megtört szívvel jelentik nyéki Sátor Jenő kir. ügyésznek folyó 1890. évi január 23-án délután 4 órakor élte 43-ik, boldog házasságának 9-ik évében, mellhártya

s tüdőlob következtében történt gyászos elhnyát. A drága halott hült tetemei Győrött, megyeház utca 22. számú házból, a reform. vallás szertartás szerint, f. évi jan. 25-én délután fél 4 órakor fognak a belvárosi sirkertben örök nyugalomra tétetni. Áldás és béke lengjen a feledhetetlen drága halott porai fölött! Öz. Sátor Jenőné, szül. Sztójánov Melanie neje. Sátor József, Sátor Lónka gyermekei. Öz. Sátor Vilmosné, szül. Gáhy Katalin édesanyja. Sátor Vilmos, Sátor Katalin és Sátor Iona testvérei.

Szénéleg mérgezés folytán Vojnics puresár István mult hó 30-án elhalt neje sz. Merezikity Krisztina a megelőző éjjel szobájuk sárkemenczéjébe nedves szalmával jól befűtött és 8 éves fiacskájával lefeküdtek. — Másnap a szomszédok a házkörül semmi neszt nem hallván, gyanuval éltek és az ablakot betörve a szobába hatoltak, hol borzasztó látványt terült el szemek előtt, mindhármán eszméletlenül feküdtek. A gyorsan érkezett orvosi segély az anya és fiát vissza adta az életnek, a családfő azonban — ki különben is beteges volt — kiszendvedt.

A szabadkai főgymnasium szegény tanulóit szolgáló egyesület választmányi bizottsága f. évi márczius hó 16-án délután 4 órakor a „Pest szálló” disztermében hangversenyvel összekötött felolvasást rendez — alapokéjének javára. Bővebb tájékozást a közrebocsajtaudó programmm fog nyújtani.

A szabadkai általános ipartestület 1890. febr. 16-án délelőtt 8 órakor a „Hungária” vendéglő nagytermében tart évi rendes közgyűlést. Tárgysorozat: Elnöki jelentés az 1889. évi működéséről; Számvevők jelentése az 1889. évi számadásokról; Vagyongymérlés és költségvetés 1890-re; Elüljárásági javaslatok; Egyéb javaslatok és indítványok; Elnök és elüljárásági tagok választása.

A „szabadkai dalegyesület” f. évi január hó 26-án tartotta meg első rendes évi közgyűlést a „Pest” szálloda nagytermében, az egyesületi tagok s díszes hölgy közönség részvételével. Gyelmis Gerő elnök üdvözlő beszéde után felolvastattak a tisztviselők jelentései, melyek közül az egyesület tulajdonképi működéséről a karmesteri jelentés ad számot. Az eredménynyel meglehetünk elégedve, mert meggyőződünk arról, hogy a működő tagok lelkesedése nem szalmaláng, hanem ontogókítartással törekednek akitőzött cél felé. E tekintetben nem hagyhatjuk szó nélkül a tőkarmester: Gaál Ferenc érdemeit, ki erélyesen és szorgalommal oktatja az egyesület tagjait. A költségvetésből látjuk, hogy az 1890. évben az egyesület előre látható jövedelme 960 frt, melyből mintegy 300 frt kiadást kell tennie. Az egyesület férfikara az ülés elején a „Hymnuszt”, az elnök záróbeszéde után pedig a „Szózatot” énekelte.

A városi kórházban a szegény felgyógyult betegek felségélyezésére felállított perselyből m. hó 29-én 36 frt vétetett ki és így a lefolyt évben 77 frt gyűlt össze.

Uj állomás Folyó évi január 25-től kezdve Szeged és Horgos közti vonalon, a 104. sz. őrház közelében építendő „Röszke” állomás helyén a 705., 706., 711., 712., 6011. és 6012. számú vonatok utasok ki- és fellszállása céljából föltételeesen fognak megállani. A vonatoknak ezen megállási helytől való indulása a központi hálózat mellékvonalaira vonatkozólag kiadott általános menetrend hirdetményből kivehető.

Kitett magzat. E hó 27-én a délutáni órákban dr. Guln kertjében a házi-szolga egy tarka köténybe begöngyölt magzatot talált. A rendőrség nyomban felvette a leletet és azzal, mitán a magzatelhajtás esete forog fenn, a kir. ügyészséget értesítette és a nyomozást elrendelte. A kis hulla később felboncoltatván, kiderült, hogy zlve született s gondtalanság okozta halálát.

Rendőri botrány. folyt le pár nap előtt éppen lapunk szerkesztősége előtt. Egy szegény földhöz ragadt szerencsétlen vén cigány asszony távozott Szalay ügyvéd udvarából csekély alamizsnájával s pajkos gyerekek göröggyűléssel kezdék hajigálni, mire a koldus pörbe állott velük. Két mihaszna

Andrást arra vezette rendőri útja s a szegény vén asszonyt lélekhaborító brutalitás mellett bevonszolták a városházára. Ha a kapitányság látni akarja, még ma is ott fekszik a koldus asszony egy rongyos nadrágja az ut közepén, amit letéptek róla. Gyalázatos!

Most, midőn a magárusok árjegyzékei özőnként zudulnak fejünkre nagy részben elavult abráikkal, melyeket már éveken keresztül akárhányszor volt alkalmuk a megéléleglőség látni, kellemes meglepetést okoz. *Spiegel S. budapesti* nagykereskedő (*Andrássy-ut 16*) rendkívül érdekes újdonságokkal és ezeknek művészi kivitelű rajzaival pompázó idei árjegyzéke, melyet kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküld, ha akár csak levelező lapon keresik megérte. A Spiegel cég tagadhatatlanul rendírtetlen szoliditásának, magvai kitűnő csiraképességének és valódiságának köszöntheti ama nagy pártfogást, melyet a hazai és külföldi közönség iránta tanusit és méltán magunk is legmelegebben ajánlhatjuk e hazai szolid nagykereskedő cégét közönségünk szives figyelmébe és jó indulatába.

Mindenféle. Kovács Ida nevű fiatal szép leány, amint Romániából szülőföldjére hazatérőben volt, a vasuti kupéban rosszul lett és meghalt. — *Galagonya* községében egy kanász neje 4 gyermeket szült, mindannyi egészséges. — *A herceggprímás* 80 teritékű farsangi lakomát adott, melyen a főispán, főpapság, városi és megyei előkelőségek és a tisztikar vett részt.

— **Orvosi vélemény.** A törvényszék megkeresésére megvizsgáltam vádlottat. Elméje nem egészen ép, különösen az emlékezőhetskége mutat fel hézagokat. Így a többi közt konstátaltott, hogy a vádlott az utóbbi időben senkit sem ismert fel hitelezői közül.

— **Kaszárnya elmélet.** Mi az első feltétel arra, hogy valakit katonás parádával temessenek el? Az első feltétel? Hogy az illető meghalt legyen.

— **Üzleti fogás.** A: Az istenért a te boltodban minden kiszolgáló leány kancsal? B: Hja, ez a biztosság végett van. Nálunk senki sem tudja, hogy merre néznek s így senki sem mer, semmit sem elemelni.

— **A törvény előtt.** Bíró: Mielőtt esküre bocsátanám a taunt, feleljen esküdt-e már valaha? Tanu: Igen kétszer. Először, mikor örök hűséget esküdtem a feleségemnek, és másodsor, mikor megesküdtem, hogy soha többé nem házasodom meg. — **A 16. huszárezred** altiszteji üdvözlő táviratot küldtek Polónyi Géza orsz. képviselőnek, a miért sürgette, hogy az ezred 19 évi távollét után végre hazahozassék Galicziából.

— **Vízradások januárban.** Ez is ritkaság, de az ideitél már minden rendkívüliséghez hozzászóktak. A Béga és Temes romamos áradása veszélylyel fenyeget több alföldi községet. — **Pasteur intézetében** öt hónap óta veszettség ellen 850 beteget hozattak, kik közül egyetlen egy sem halt meg.

— **Fényképész:** A kép fájdalom nem sikerült, kegyed nem ült eléggé csendesen. No én? Oh igen! Hanem bizonyára a zseborám az oka, mert az hangoson ketyeg.

— **Különös válóper.** Egy gazdag tőkepénzes és szép neje közt válóperre került a dolog. A felek kölcsönösen kijelentik, hogy ők szeretik egymást, de válniok kell. Oka pedig e furcsa helyzetnek az, hogy a nő — ki férjével az izraelita valláson van — egyetlen gyermeküket megkereszteltette. A férj erről tudni nem akar s miután a kicsit vizsgálta keresztelni nem lehet — szétválak.

— **Ok a szomorúságra.** — Barátom képzeld a feleségem megszökött — Hát aztán ezért vagy ilyen szomorú? — Dehogya. Azért, mert bizonyosan tudom, hogy — visszajön.

— **Az álarozos bálból.** Ismerlek. — Valjon honnan szép maszk? — Találd ki? — Talán te vagy az a szép barna, kivel a mult héten a közpviselőház karzatán kokettiroztam? — Rosz helyen jársz. — Ah tudom, te vagy a kedves H. báróné — megismertelek. — Ismét csalódom. Éu vagyok ez a trafikosné, kinek még 100 szivar árával tartozol.

A tiszaparti vasut menetrendje.

Szabadkától Ó-Becséig.	vegyes v.	vegyes v.
Szabadka indul	4.50	3.51
Verusics	5.20	4.23
Ó-Kanizsa szállás	5.42	4.45
Bogáros	6.06	5.11
Elágazás Horgos felé	6.25	5.30
Zenta	7.09	5.59
Ada	7.48	6.38
Mohol	8.06	6.56
Petrovoszelló	8.28	7.18
Ó-Becse érkezik	8.55	7.45
Ó-Becsétől Szabadkái.	vegyes v.	vegyes v.
Ó-Becse indul	5.00	4.12
Petrovoszelló	5.30	4.44
Mohol	5.50	5.06
Ada	6.05	5.24
Zenta	6.59	6.18
Elágazás Horgos felé	7.07	6.26
Bogáros	7.34	6.51
Ó-Kanizsa szállás	8.00	7.17
Verusics	8.22	7.39
Szabadka érkezik	8.49	8.06
Szegedtől Zentáig.	vegyes v.	
Szeged indul	2.31	
Röszke	3.01	
Horgos	3.31	
Martonos	3.57	
Ó-Kanizsa	4.29	
Adorján	4.57	
Beágazás Szabadka felé	5.17	
Zenta érkezik	5.25	
Zentától Szegedig.	vegyes v.	
Zenta indul	6.44	
Beágazás Szabadka felé	6.52	
Adorján	7.14	
Ó-Kanizsa	7.49	
Martonos	8.03	
Horgos	8.39	
Röszke	8.58	
Szeged	9.23	

A vonatok közlekedési ideje a badapesti idő szerint van kitüntetve.

Vasuti közlekedésünk.

(Uj menetrend. Érvényes 1889. novemb. hó 1-től).

Budapest—Zimony—Belgrád.
Budapest indulás 2.35, 8.00, 2.40, 9.40.*
Kis-Körösré érkezik 4.31, 11.04, 4.52, 1.48.*
Szabadka érkezés 5.44, 1.02, 6.12, 4.24.*
Szabadka indulás 5.50, 1.46, 6.26, 5.24.*
Csantavér 2.11, 6.16
Topolya 2.34, 6.39, 6.48.
Hegyes Feketehegy 2.56, 7.16, 7.20.
Verbász Kula 3.16, 7.30, 7.46.
O Kér 3.34, 7.44, 8.15.
Kiszács 3.51, 8.38.
Ujvidék (vendéglő) 7.40, 4.19, 8.21, 9.17.
India (vendéglő) érkezés 5.21, 9.05, 10.38.
Zimony érkezés 8.59, 6.20, 9.45, 11.55.
Belgrád érkezés 9.09, 6.45, 10.05, 12.30.
Belgrád—Zimony—Budapest.
Belgrád indulás 3.02, 5.30, 8.25, 3.25.
Zimony vendéglő 3.12, 6.11, 9.00, 4.01.
India vendéglő 6.52, 10.01, 5.31.
Ujvidék vendéglő 4.32, 7.43, 11.16, 7.19.*
Kiszács 11.38, 7.58.
Verbász Kula 8.28, 12.18, 8.51.*
Hegyes Feketehegy 8.40, 12.36, 9.14.*
Topolya 8.57, 1.02, 9.47.*
Csantavér 1.21, 10.13.*
Szabadka érkezés 6.30, 9.32, 1.45, 10.50.*
Szabadka indulás 6.38, 9.46, 2.25, 11.28.*
Kiskörös (vendéglő) érk. 7.49, 10.59, 4.12, 1.58.*
Budapest érkezés 10.05, 1.25, 7.30, 6.40.
Szabadka—Baja.
Szabadka indulás 5.45, 2.45.
Csikéria 6.32, 3.20
Bács-Almás 7.18, 3.52.
Bikity-Borsód 8.02, 4.26.
Baja érkezés 8.52, 5.02.
Baja—Szabadka.
Baja indulás 10.25, 6.50.*
Bikity-Borsód 11.05, 7.51.*
Bács-Almás 11.45, 8.47.*
Csikéria 12.10, 9.21.*
Szabadka érkezés 1.240, 10.00.*
Szabadka—Szeged.
Szabadka indulás 5.11, 2.35, 6.32.*
Paliós 5.32, 2.51, 6.49.*
Horgos 6.19, 3.22, 7.21.*
Szeged érkezés 7.00, 3.53, 7.52.*
Szeged—Szabadka.
Szeged 8.01, 12.00, 8.45.*
Horgos 8.35, 12.34, 9.36.*
Paliós 9.07, 1.05, 10.17.*
Szabadkára érkezés 9.22, 1.20, 10.36.
(Szabadkán, Szegeden vendéglő az állomáson).
Szabadka—Eszék—Villány.
Szabadka (vendéglő) indulás 5.34, 2.10, 6.37.*
Tavankut 6.09, 2.50, 7.01.*
Bajmok 6.40, 3.19, 7.20.*
Nemes-Militics 7.25, 4.12, 7.49.*
Zombor 8.03, 5.00, 8.09.*
Prigl-Szt. Iván 8.36, 5.35, 8.29.*
Szonta 8.55, 5.57, 8.42.*
Gombos (vendéglő) 9.11, 6.16, 8.53.*
Dálya (vendéglő) 3.07, 11.29, 10.10.*
Bród 4.29.*
Eszék (vendéglő) 1.47, 4.38, 7.50.*
Villány érkezés 3.47, 6.25, 9.19.*

Villány (vendéglő) indulás 7.05, 1.08, 9.20.*
Eszék (vendéglő) 3.46, 11.31, 5.05.*
Bród érkezés 10.34, 4.29.*
Dálja (vendéglő) indulás 5.55, 5.08.
Gombos (vendéglő) 6.24, 7.08, 9.15.
Szóna 7.21, 9.34, 6.46.
Prigl.-Szt.-Iván 7.34, 9.54, 7.09.*
Zombor 8.00, 10.49, 8.10.*
Nemes-Milics 8.14, 11.13, 8.38.*
Bajmok 8.49, 12.00, 9.37.*
Tavankut 9.04, 12.22, 10.02.*
Szabadka (vendéglő) érkezés 9.27, 12.55, 10.42.*

A vonat csatlakozik Szabadkán Budapest, Belgrád, Baja és Szeged felé.

Kis-Kőrös—Kalocsa.

Kis-Kőrösről indul 11.27, 5.10.
Kalocsára érkezik 1.07, 6.38.*
Kalocsáról vissza ind. 8.55, 2.18.
Kiskőrösre érkezik 10.26, 4.02.

A Budapestről Belgrád felé közlekedő vonatoknál a vegyesvonal Szabadkától, mint személyvonalat közlekedik.

A csillaggal jelölt és kövér betűkkel nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
SZALAY LÁSZLÓ A.

Az egész világ előtt kedvelt

a dr. Greensill-féle fogszeretek mindennapi használatra, egészség-ges fogak megtartására (a száj tisztítására). Aki ezeket egyszer használta, bizonyosan félretesz minden más szert.

500 aranyat fizetnek annak,

ki ezen szerek használatra után fogfájást kap vagy lehellete büzös leend. Egy üveg salicyli-savas szájvíz 40 kr., egy karton fogszerítő (a legfeketébb fogakat hófehérré változtatja) 40 kr., egy csomag Greensill-féle napi használatra a fogak épen-tartására 35 kr. Dr. Greensill Róbert-féle fogkefe 30 kr. Dr. Greensill Róbert tanár Párisban

Főraktár Budapesten Török Józsefnél.

Továbbá Dankovszky István József-tér 2. N. ruda Nándor Hatvani-utca. Kochmeister Frigyes utóda Any János-utca. Thalmayer és Seitz Nádor utca. Detsinyi Frigyes Váci-körút. Kiss Liber Kis-Híd utca. Molnár és Moser droguisták, Koronaherzeg-utca 9. és Budán. Kabakovits G. Fő-utca. Szabadkán: Szentiványi Jóó Károly, Gály György, Decsi Dezső gyógyszerészeknél; Winkler Simon illatszerész és fodrásznál, valamint minden jobbrendű fodrásznál és illatszerésznél. 20-14

Grécezi utcában, VI. kör, 153. számú ház, mely áll 5 szoba, 3 konyha, speiz, istálló és fészerből; szabadkézből eladó.

I-ső kör, 39 sz. Veselényi-utca kezdő pontján a színháznak átellenében

két emeleti lakás

földszinti udvari egy lakás, továbbá VIII. kör, 82. szám alatti házban két lakás bérbeadó.

Bővebb értesítést ad Rukavina Ernő háztulajdonos (süítőmester), lakik 8. kör 82. számú házban. a szerbtemplomnál. 2-2

Sümeghi Ferenoz bérházaiban kibérelhető még egy uri lakosztály 4 szoba stb. mellékhelyiségekkel, mely azonnal át is vehető, továbbá Szt. György naptól egy uri lakosztály 3 szoba, konyha stb. egy irodahelyiséggel, — egy lakás a VI-ik körü bérházban 3 szoba, konyha, előszoba stb.-vel, végre mindkét bérházban ujonnan alakítandó

bolthelyiségek

kereskedő és iparosoknak igen alkalmas mellékszoba és raktárakkal.

Bővebb értesítések egyedül a tulajdonos vaskereskedésében nyerhetők.

Meghívó.

A „Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank“ 1890. évi február hó 16-án vasárnap délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében **rendes közgyűlést** tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak. — T á r g y s o r o z a t : 1. A lefolyt 1889. évi üzlet eredményéről előterjesztendő évi jelentés. 2. A zárszámlának a felügyelő-bizottság jelentésével együtt való előterjesztése és az afölött adandó folmentés. 3. A nyereség felosztása, illetőleg az osztalék meghatározása. 4. Ot igazgató kilépése és az ennek folytán történendő új választás. 5. A három tagból álló felügyelő-bizottság megválasztása 1890. évre. 6. A jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésével megbízandó két részvényes kijelölése. Szabadkán, 1890. évi január hó 16-án. **Az igazgatóság.**

Felügyelő-bizottsági jelentés.

Tisztelet közgyűlés! Tisztelettel alulírottak, mint a „Szabadkai kereskedelmi és iparbank“ felügyelő bizottságának tagjai a most nevezett pénzügyi összes pénz- és érték-készleteit, továbbá az ügyviteli fő- és mellék-könyveit, valamint az ügykezelést a lefolyt 1889-ik év folyamán a kereskedelmi törvény 199-ik §-ának rendelkezéséhez képest negyedévenként behatóan rovacnosoltuk és mindenkor kifogástalannak találtuk. A lefolyt 1889-ik évre szerkesztett „Mérleg“-t, valamint a „Veszteség és Nyereség“ számlákat részletesen megvizsgálván, azokat úgy a főkönyv minden tételével, mint az üzleti év végével megtartott részletes rovacnosolás alkalmával valójában talált pénz- és érték-készletekkel és az alapszabályok határozmányaival mindenképpen megegyezőnek és tökéletesen helyesnek találtuk. Ezek alapján tisztelettel jelentjük, hogy a „Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank“ ügyvitel a lefolyt üzleti évben egész szabatosan folyt le, miért is van szerencsénk a tisztelt közgyűlésnek javaslatba hozni, hogy az 1889. évi számadásokat helybenhagyni, az igazgatóság indítványát a tiszta nyereség felosztására nézve elfogadni és úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottságnak az 1889-iki üzlet évre az alapszabályszerű felmentvényt megadni méltóztatnék. Szabadkán, 1890. évi jan. hó 30-án. A felügyelő-bizottság tagjai: Héger János. Schnier György. Jóó Gusztáv.

Nyereményfelosztás.

A mérleg-számlában kimutatott tiszta haszon kitesz 27,991 frt 46 krt. Behajthatlan követelések leiratik 310 frt 90 kr. Marad 27,680 frt 56 kr. Maradvány 1888-ik évről 392 frt 75 kr. Összesen 28,073 frt 31 kr. Melyből az alapszabályok 49. §-a értelmében a befizetett részvénytőke 5%-os kamatai levonatvány 10,000 frt — kr. Marad 18,073 frt 31 kr. Továbbá szabályszerű fordítandó 10% az általános tartalékalap javára 17,680 frt 56 kr. után 1,768 frt 05 kr. 15% igazgatósági illeteknek 2,652 frt 07 kr. 1% nyugdíjalapra 176 frt 81 kr. Rendkívüli tartalékalapra 3,000 frt — kr. Mint felülszámot indítványozunk kiosztani 10,000 frt — kr. Összesen 17,596 frt 93 kr. és a fennmaradó 476 frt 38 krt az 1890. évi „veszteség és nyereség“ számlára előtélézni. Ezen felosztási javaslatunk szerint esik **egy részvényre tíz forint osztalékul**, mi 10% kamatozásnak felel meg.

VAGYON		MÉRLEG-SZÁMLA		TEHER.		TARTOZIK.		NYERESÉG- és VESZTESÉG SZÁMLA		KÖVETEL.	
		frt	kr			frt	kr			frt	kr
Készpénz	11787	67	Részvénytőke	200000	—	10%-os betétkamat adó	2492	57	Kamatokért a tartalék és visle-		
Váltók bankszerűek	38284	68	Tartalék-alapok:			Kamatokért betétekre	24926	09	számolt váltókra fizetett kama-		
» hitelegyleti	54301	—	Rendes tart.-alap	31500	—	Tisztek és szolga fizetése	6720	—	tok lev. után; három aláírtas		
Kölcsönök kézzizál. és értékpapi-			Hitelegyleti tart.-a.	833	29	Üzleti költségek, házbér stb.	2946	70	váltókra	46001	—
rokra	45866	—	Nyugdíj tart.-alap	5215	53	Fizetett adó 1889. évre	4439	21	hitelegyleti váltókra	4204	36
Kötelezvények	100761	—	Rendkívüli tart.-a.	3000	—	Nyereség 1889. é. 27991	46	kr.	kötelezvényekre	7448	56
Butor és felszerelés 10% lev. után	1257	98	Betétek könyvecskékre	49916	26	» maradvány			kézizálog és értékpapir-köl-		
Ércpénzek, értékpapírok váltó-			Föl nem vett osztalékok	168	50	1888-ik évről	392	75	csönökre	3890	24
ürlapok	5002	74	Hitelegyleti biztosítási alap	4602	50				Folyó számlai kamat	3698	07
Tizenkilenc adós folyó számlán			Hit. egyl. bizt. alap kamatai	480	12				Jutalékszámán	979	72
(bankszerűen biztosítva)	72106	32	1890. évre előre felvett kamatok	5515	06				Nyereség ércpénz és értékpapi-		
Intézeti ház	48055	89	Négy hitelező folyó számlán	2907	51				rokon	517	—
Ingatlanok	6380	11	Nyereség 1890. é. 27991	46	kr.				Intézeti ház jövedelme	2448	58
Hátralékos követelések:			Nyereség maradv.						Ingatlanok után jövedelem	328	50
Bankváltókban	22201	32	1888. évről	392	75	kr.	28384	21	Maradvány 1888. évről	392	75
Hitelváltókban	1701	27									
Kötelezvényekben	2090	—									
Oszt. magy. ban szegedi fiókja	27420	—									
	781773	98		781773	98		69908	78		69908	78

Kosztolányi Agoston
pénztárnok

Horvátovits Ernő
főkönyvvezető.

Kosztolányi Agoston
pénztárnok.

Horvátovits Ernő
főkönyvvezető.

Szabadkán, 1889. évi december 31-én.

Szabadkán, 1890. évi december 31-én.

Jelen «mérleg», «nyereség- és veszteség-számla» alólírott felügyelő bizottság által a kereskedelmi törvény 199. §-ának rendelkezéséhez képest megvizsgáltván, annak tetelei a főkönyvek minden tételével megegyezőnek és mindenképpen helyesnek találtatt.

Szabadkán, 1890. évi jan. 20.

A felügyelő bizottság tagjai:

A felügyelő bizottság tagjai:

Héger János.

Schnier György.

Jóó Gusztáv.

Héger János.

Schnier György.

Jóó Gusztáv.